

عنوان موضوع:

چهاردهمین گزارش تصویری از یکسری مشاهدات و یافته های تشخیصی طی اقدامات فنی دامپزشکی

نوع موضوع:

فنی - عملیاتی

تهیه و تنظیم:

دکتر حجت الله جعفری

معاون شبکه دامپزشکی شهرستان بم

بهار 1403

مقدمه:

امروزه دامپزشکی ، همچون پزشکی به عنوان یک علم گسترده و تمام نشدنی شناخته می شود به طوریکه هر شخص در هر سطح و جایگاهی در این مسیر علمی قرار می گیرد هر لحظه تجربه جدید و جالبی را به دست می آورد .

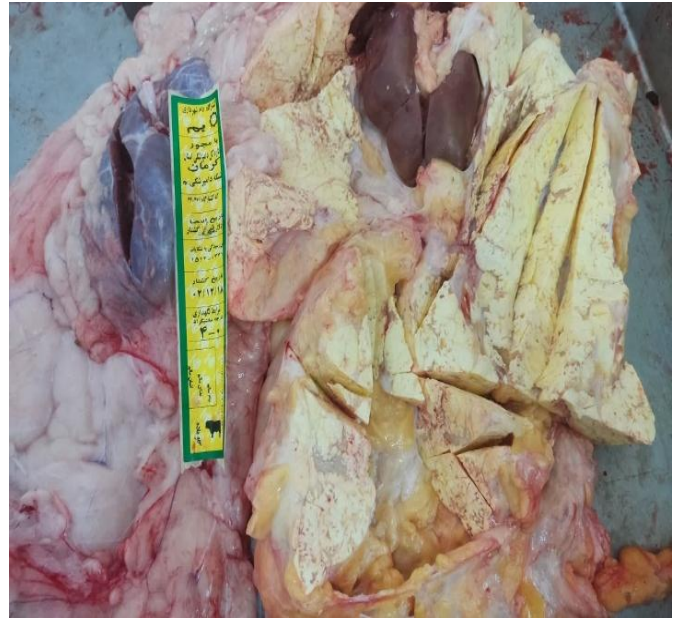
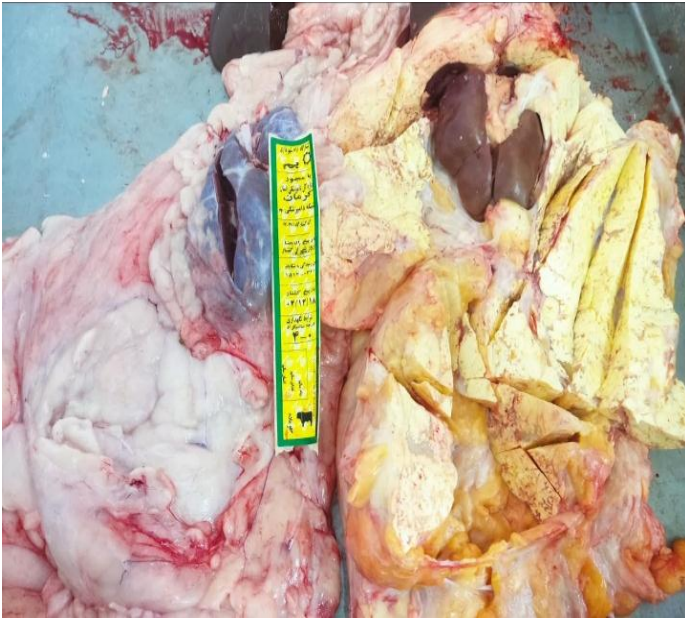
موضوعاتی که شاید هنگام تحصیل در دانشگاه و یا در حین مطالعه کتب و منابع علمی ، به نظر مشاهده آنها نادر و یا کمیاب باشد اما در زمان تجربه عملی مشاهده می گردد . یکی از فرصت هایی که در حوزه دامپزشکی ، این موضوع ثابت و محقق می شود ، طی بازرسی های کشتارگاهی و یا بررسی بیماری در واحدهای دامی است .

اهمیت کشتارگاه از این جهت است : زیرا دام های نقاط مختلف یک شهرستان و یا منطقه حتی از دیگر مناطق در کشتارگاه ها کشتار و در نتیجه مورد بررسی قرار می گیرند و همچنین قبل و پس از کشتار است که می توان به ترتیب معاینه و مشاهده بالینی و سپس یک کالبدگشایی کامل از یک دام انجام داد.

و اهمیت بررسی بیماری ها در واحد دامی از این جهت است که گاهاً در حین بررسی ، دامپزشک به بیماری هایی برخورد می کند که شاید رخداد مجدد و تجربه مشاهده آنها در چند سال آینده کمتر رخ دهد و یا دیگر بروز نکند . و لذا از دید دامپزشکان در موارد تشخیص تفریقی بیماری ها پنهان بماند. و این تجربه مشاهده ، تشخیص و حتی درمان می تواند فرصت انتقال به دیگر همکاران محترم باشد.

پیرو گزارشات تصویری قبل ، مجدد نظر به مشاهده یکسری بیماری های و ضایعات بافتی ، گزارشی تحت عنوان **چهاردهمین گزارش تصویری از یکسری مشاهدات و یافته های تشخیصی طی اقدامات فنی دامپزشکی** تهیه و گردآوری شده سات که امید است مورد استفاده همکاران و کارشناسان محترم قرار گیرد.

مورد اول: مشاهده یک مورد نکروز بافت چربی - چربی های اطراف کلیه گاو کشتاری - کشتارگاه دام به

Fat necrosis is a sterile, inflammatory process which results from aseptically saponification of fat employing blood and tissue lipase. [1] Lipase is an enzyme that releases fatty acids from triglycerides. These fatty acids form a complex with calcium to form saponification.

Fat necrosis frequently occurs in cattle and is characterized by the formation of necrotic fat masses in the abdominal cavity. These necrotic fat masses are multifocally found in various sites, including intestines, mesentery of the spiral colon, mesorectum and retroperitoneal area.

مورد دوم : مشاهده هیداتیدوز کبدی و ریوی در یک مورد لاشه گوسفندی (به صورت گسترده و شدید) - کشتارگاه دام بجم

مورد سوم : شناسایی یک مورد لاشه گوسفندی مبتلا به زردی (یرقان) - کشتار اضطراری

تصویر سمت راست: زردی لاشه در مقایسه با لاشه سالم کاملاً مشهود است.
تصویر سمت چپ: تلالو زردی در کبد لاشه کشتاری وهمچنین بزرگی طحال ، دام کشتاری مشهود است.

در تصویر اشاره شده که توسط دامدار اخذ گردیده :آلودگی به کنه در پوست لاشه کاملاً مشخص است.

مورد چهارم : مشاهده تزریق دارو در عضله ران گاو کشتاری – کشتارگاه دام بم

مورد پنجم : مشاهده یک مورد پرولاپس رحمی در بازرسی قبل از کشتار – کشتارگاه دام بم

مورد ششم : تشخیص یک مورد آلودگی به کوکسیدیوز - کالبدگشایی یک راس بز تلف شده - سالن کالبدگشایی شبکه دامپزشکی شهرستان بم (مراحل کالبدگشایی و تشخیص توسط نویسنده گزارش و باهمراهی خانم دکتر حمزه (کارشناس شبکه) انجام پذیرفت) ضمناً پس از تهیه گسترش ، اوویست های آیمریا نیز در زیر میکروسکوپ مشاهده گردید.

تصویر فوق: ندول های سفید رنگ در سطح سروزی بافت روده کاملاً مشهود است

تصویر سمت راست: ندول های سفید رنگ در سطح سروزی بافت روده کاملاً مشهود است.
تصویر سمت چپ: تورم عقده های لنفاوی مزانتریک ، گواهی بر درگیری بافت روده با یک عامل بیماری زا می دهد.

درگیری شدید با مشاهده ندول ها در بافت روده ، پس از برش

The most common clinical lesions of coccidiosis in young sheep and goats are **non-pedunculated whitish nodules on the intestinal mucosa.**

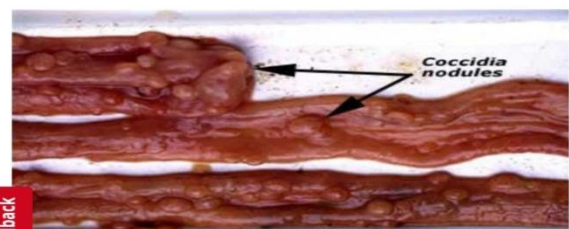

تصاویر پایین: نگاهی به مقالات مشابه

These nodules **averaged 2-3 mm in diameter and could occasionally be seen through the serosal surface before the lumen was opened.** These gross findings are uniquely characteristic of coccidiosis in goats. In most other animal species, lesions of coccidiosis do not result in raised masses.

Coccidia

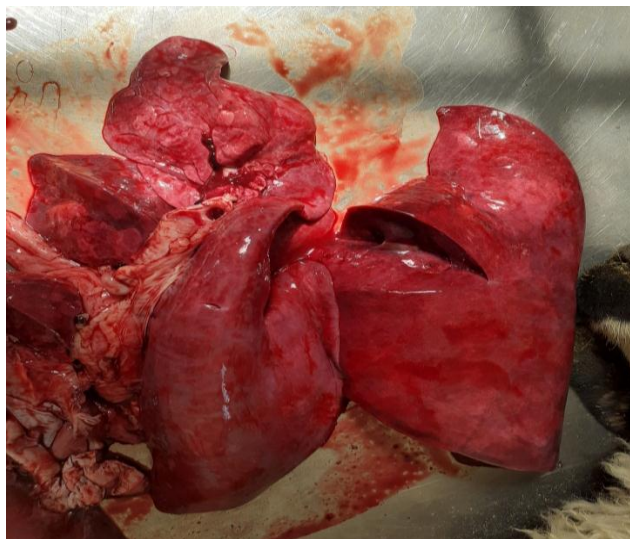
Feedback

Coccidia are a type of microscopic parasites known as protozoa. The main coccidia that trouble sheep and goats are the *Eimeria* species, causing the disease known as coccidiosis.

They develop in the intestinal tract of sheep and goats, and produce eggs (oocysts) that pass in the dung onto the pasture where they take several days to develop ('sporulate'), after which time they can infect grazing stock.

Image: Nodules from Coccidia in small intestine of sheep (Source: Dr R Woodgate, Department of Agriculture & Food WA)

مورد هفتم: کالبد گشایی یک مورد لاشه گوسفندی تلف شده به علت مسمومیت با کود اوره

پر خونی شدید بافت دستگاه گوارش ، ریه ها ، قلب در تصاویر مشهود است.
نکروز سطح مخاطی شکمبه و به راحتی جدا شدن مخاط شکمبه کاملاً، در تصویر مشخص است.
آسیب شدید بافت کبد (پر خونی ونکروز) در تصویر کاملاً مشهود است.

مورد هشتم : مشاهده هیداتیدوز کبدی و ریوی در یک مورد لاشه گاوی (به صورت گسترده و شدید) - کشتارگاه دام بیم

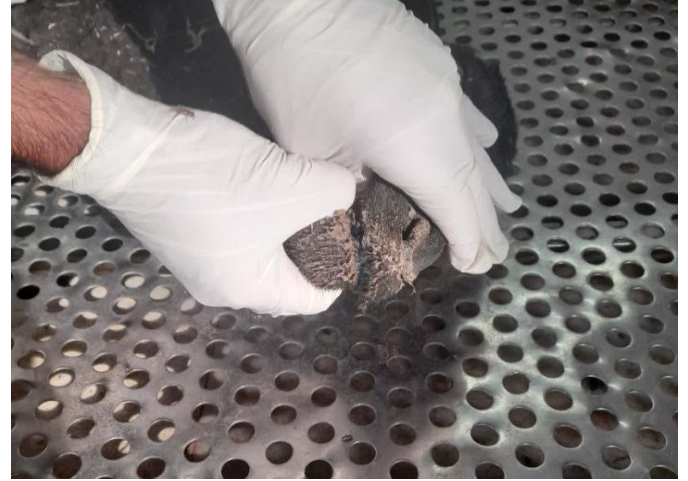
مورد نهم : مشاهده آلودگی با جرب در یک مورد اسب - بیم
ضمناً از حیث آزمایشگاهی پس از نمونه برداری پوستی و تهیه گزارش مثبت شد.

مورد دهم : مشاهده یک مورد مشکوک به کزاز در یک راس گوسفند - بازرسی قبل از کشتار - کشتارگاه دام بجم

البته تشخیص تفریقی مورد اشاره شده با بیماری های کزاز مرتعی ، هاری ، کمبود ویتامین تیامین (B1) ، لیستریوز ، نوروتوکسین ناشی از مارگزیدگی ، مسمومیت ها ... ضروری است.

اسپاسم های تنائیک ، عضلات حرکتی و اسکلتی ، عضلات ناحیه سر ، قفل شدن فک کاملاً در تصاویر مشهود است.
طبق اظهارات دامدار: دام چند روز قبل نیز دچار سخت زایی شدید و زخم ناحیه کانال زایمان شده بود و در محیطی نامناسب نگهداری می گردید

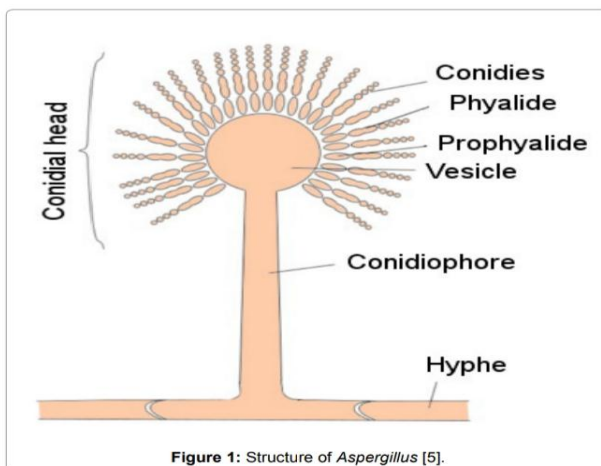
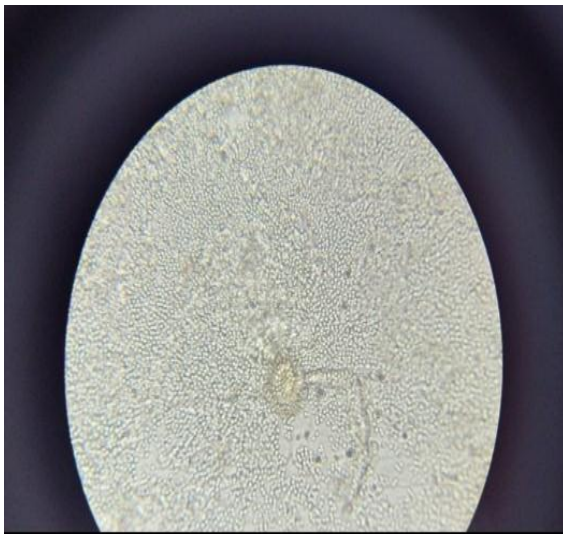
مورد یازدهم : تصاویری از مشاهده خونریزی های نقطه ای (Petethial) به علت تب در لاشه گوسفند کشتار شده - کشتارگاه دام بجم

مورد دوازدهم : تصاویری از آلودگی های انگلی در برخی واحدهای دامی شهرستان - در حین بیماریابی و مراقبت بیماری ها

مورد سیزدهم : تصاویری از گسترش پس از کشت نمونه و مشاهده قارچ اسپرژیلوس در جوجه مرغ مبتلا به ذات الریه قارچی تهیه گسترش و مشاهده آن در مرکز آزمایشگاه بخش خصوصی خانم دکتر نورانی در شهرستان بم انجام پذیرفت.

مورد چهاردهم: تصاویری از مواردی مشکوک به بیماری اکتیمای واگیر در شهرستان - طی چند سال اخیر

نگاهی به منابع علمی و توضیحاتی در خصوص بیماری اکتیمای واگیر و تصاویری از بازدید های میدانی از واحدهای درگیر بیماری

عامل بیماری
به وسیله عکس برداری با میکروسکوپ الکترونی ابعاد ویروس عامل این بیماری را حدود ۱۵۸×۲۵۲ نانومتر برآورد کرده اند. این ویروس مانند سایر ویروسهای پاراپوکس ویروس دارای انتهای گرد و واحدهای پروتئینی مارپیچ است. ویروس نسبت به اثر واکسیناسیون مقاوم می باشد و در گرمای ۶۰ درجه در ظرف نیم ساعت غیرفعال می شود. مقاومت ویروس در شرایط طبیعی قابل ملاحظه است. در دامهای خشکیده که پس از انجماد به زمین می افتند ویروس مدت زیادی دوام دارد. بدین جهت آغل و چراگاه یک سال پس از خروج دامهای مبتلا آلوده باقی می ماند. همچنین ویروس در دامهای خشکیده که به صورت گرد در پنجهال حفظ شده باشد، بیش از ۳ سال مدت خود را حفظ می کند.

شکل ۶-۹. ویروس اورف (پاراپوکس ویروس) و نمودار آن.

نظر به اینکه ویروس اورف ممکن است در مراتع از یک فصل تا فصل بعد دوام پیدا کند، تصور می شود که انتقال بیماری به وسیله علوفه خشکی صورت گیرد. دامهای بیمار نیز در مراتع مستقیم مؤثرند. برهها و بزغالهای شیرخوار و مبتلا ممکن است باعث انتقال ویروس به پستان مادران خود باشند.

از بیماریهای دیگر مشکوک به انتقال ویروس اورف در مراتع می توان به بیماریهای زیر اشاره کرد:
۱- بیماریهای با میکروسکوپ الکترونی مورد بررسی قرار داد.
۲- بیماریهای با عفونت مجدد حساس است و گاهی دچار عفونت مزمن می شود. این امر مقاومت ویروس در برابر خشکی، ریشه کنی آلف را در صورت نبود آلودگی ساخته است. آلودگی در اثر تماس مستقیم، تماس با آخور، و یا سایر موارد آلوده می تواند خازن را منتشر می شود.

مورد پانزدهم : تصاویری از مشاهده ضایعات فارچی پوست در گاو - در یکی از واحدهای روستایی شهرستان

فارچ تریکوفایتون، گونه تریکوفایتون وروکوزوم از مهمترین آلودگی فارچی پوست گاو تلقی می شود و ضایعات سکه مانند ناشی از بیماری فارچی پوست در تصاویر زیر مشهود است

مورد شانزدهم : تصاویری از مشاهده از یک مورد لنفادنیت کازنوز در لاشه گوسفند کشتاری در کشتارگاه دام بزم

مورد هفدهم : تصویری از یک مورد جالب از سرفه های مزمن و مداوم یک راس گاو

پس از دو روز و با وجود شک به بیماری های مختلف ریوی ، در حین معاینه ، دندان دام که قبلاً از حفره خود جدا شده و در ابتدای مجاری تنفسی دام قرار گرفته بود طی سرفه های مکرر (آن هم در حین معاینه) به طور اتفاقی از دهان دام خارج شد و دام از این ناراحتی فارغ گردید.

پایان

باتشکر و سپاس

به امید موفقیت کلیه همکاران محترم

بهار 1403